

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKÜ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PENTEKEN.

Ellenség belül és kívül.

Zombor, 1907. november 7.

Sokféle képen tagolt ország vagyunk, az igaz. De azok voltunk a multban is. Nemzetiségeink, felekezeteink, társadalmi osztályaink ugyanannyian vannak most is, mint voltak azelőtt. A munkásosztály sem tekintethető új gyarapodásnak, csak a szociáldemokráciai elvek alapján való szervezethez jutottak.

E sokféle tagozatnak, mihez hozzá kell még vennünk magának a szinmagyarságnak politikai pártok szerint való megosztódását is, sokféle lehet az érdeke, melyek nem mindig egymás által közös akarattal és erővel, hanem egymás ellenére harc útján igyekeznek érvényesülni.

Honnan van azonban az, hogy ez érdekérvényesülés a multban sohasem élesedett ki engesztelhetetlen gyűlölettel telt ellenségeskedéssé, mint ma? Honnan van az, hogy míg a tizenkilencedik század derekáig valamennyi tagozat megbonthatatlan nemzeti egy-

ségben összeforrv a magyar állam hű fiának érezte és vallotta magát s az állam ellen intézett külső támadást együttes erővel verte vissza, ma mint hazafias és hazafiatlan, mint államtalmazó és állambontó tagozatok sorakoznak egymás mellé és egymás ellen?

Vágyaikat nem az állam által, hanem az állam ellenére, nem az egyedülilletékes nemzeti törvényhozás készségének megnyerésével, hanem merőben illetéktelen külső erők nyomásának felhasználásával törekednek elérni.

Supilóék szövetséges társai az osztrák szlovénok; Vajdákat a román komitété pénzeli; Hodzsáké pánszláv mozgalmát a csehek támogatják; a sztrájkoló munkásság anyagi segítségével nemzetközi pénztárból folyik; a nem tisztán tudományos, hanem félreismertetetlenül faji alapon szervezkedő szabadgondolkodók társasága is nem a nemzeti hagyományok biztos, hanem a világpolgárság kockázatos fundamentumán akarja felépíteni az új társadalmat; sőt a darabontok érdekszövetsége

is osztrák gyűlölség révén remél újra a hatalom birtokába jutni.

Ha észbe vesszük a nemzetiségi eszme kilobbanásának történetét a mult század harmadik évtizedében; ha figyelemmel kísérjük az osztrák kormány sajtóirodájának működését a külföldnek a monarchia s a magyar állam viszonyairól szóló tájékoztatások dolgában; ha nem hunyunk szemet az osztrák kormány magaviselete előtt, mellyel az osztrák parlamentben a magyar nemzet ellen nap-nap után pártkülönbség nélkül szórt szidalmakat és piszkolódásokat nézi és elnézi: lehetetlen rá nem akadni a forrásra, melyből a haza- és nemzetellenes agitáció táplálkozik.

A forrásnak felismerése megnyugtathat a jövőt illetőleg, de elengedhetetlen kötelességünké teszi egyúttal, hogy végre valahára a nemzet is talpra álljon magáért.

A multban sokszor néztünk már farkasszemet a bizonyos forrással, anélkül, hogy belepusztultunk volna. Ez a megnyugtató jelenség.

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

A szerelem orvossága.

Irta: **Honti Henrik.**

I.

Könyv, könyv, könyv; lombik, lombik, lombik. Óriási rendetlenség, amelynek közepette ül egy fiatal ember.

A szoba egészen a tudomány műhelyére vall, de a férfiú kirí belőle. Csinos ember, nyílt, magas homloku, a szeme nőiesen lány kétséggel néz az asztalára, ahol erős igyekezettel ír.

Ha nem viselne szemüveget és értelmes homlokán nem látszanának a gondolkozás barázdái, az ember azt hinné, hogy csak úgy tévedt ebbe a könyvszagu, tudománydohu helybe, és szinte várja, hogy most kukkan ki valahonnan egy kopasz, százesz-

tendős jövendőmondó szakállu bácsi, aki kurta varázspálcával int veres szemű baglyának:

— Abra-kadabra! . . .

De ezt hiába várjuk, mert a fiatal ember maga e hely gazdája, Kovács Aladár, akinek tudománya már túl megy a Kárpátokon, át az Adrián, és fiatal kora csak segítségére van kutatásainál, mert fáradhatlan, edzett, szívós, és szavának fölötté jelentős súlya van már is a tudósok gyülekezetében.

Szenvedélyesen szereti pályáját, csaknem rajongva halad az ismeretlen ösvényeken csodálatos szerenésével előre, és ha két évszázaddal előbb születik, bizonyos, hogy vakmerő katona, lángeszű hadvezér lesz belőle.

Lázasan ír. Erélyes, kemény betűket vet, de ha valaki keresztül nézne a vállán, meglepve olvashatná a tudós irását.

— . . . Bizonyos, hogy én nagyon sze-

retem. Lehet, hogy ő is szeret, de hiu és kacér . . . játszik velem, gyötör, kinoz, és ez sok időmbe, végtelen sok gondolatomba kerül . . . Nem tiszta az agyam, rendetlen a vérem keringése, bizonytalan a gondolkodásom, amit nem bírok tovább . . .

Ledobta a tollat és tudóshoz nem méltó izgatottsággal járt fel és alá azon a kis helyen, amelyet a könyvei és tudományos dolgai üresen hagytak neki.

Az asztalán gyorsforralón kékes-vörös, majd lila lánggal égett a szesz, egy-egy kísérteti sugárt vetve a tudós arcára, gondosan ápolt szőke szakállára, és amíg a víz forrv duruzsolt, gondolataitól elmosolyodva kérdezte:

— Ugyan hogy kerülhetett ez ósdi, dohos avar közé a gyenge ibolyaszál: a szerelem? . . .

De nem volt a tépelődések, nem a han-

FENN ÁLL 1824. ÉV ÓTA.

Husvéth István

műfestője és kémiai tisztító intézete Zomborban.

282-50-17

Elfogad uri, női és gyermekruhákat
TISZTÍTÁSRA ÉS FESTÉSRE
a legolcsóbb árak mellett.

Szembe kell vele néznünk most is s el kell vágni azokat a csatornákat, melyek belső ellenségeinket a forrással összkötik. Meg kell tennünk addig, míg nem késő; addig, míg a baj annyira el nem hatalmasodik, hogy lehetetlen vele megbirunk.

Principiis obsta — ez a kötelességünk.

Zombor, 1907. november 7.

A képviselőház ülése. A tegnapi ülést ismét a horvátok foglalták le maguknak; egy nemzetiségi szónokon kívül három horvát beszélt, akik arra törekedtek, hogy a vitát hosszadalmas beszédeikkel nyújtsák és ez által a ház tanácskozásait lehetetlenné tegyék.

Visontai Soma az ülés utolsó szónoka erőteljes hangon, — amelyet sűrűn megszakított a fel-felzúgó taps és eljenzés — bírálta a horvátok és a velük szövetséges nemzetiségi államellenes aknamunkáját, a magyar állam alkotmánya ellen intézett merényletét és kifejezést adott annak, hogy ilyen viselkedésnek mihamarabb véget kell vetni. — Amidőn a magyar államot, annak alkotmányát ily leplezetlen rosszakarattal nyíltan támadják, meg kell találni a módot arra, hogy ezeknek az érzelmeknek gát vettessék és a magyar képviselőház tanácskozása meg ne akadályoztassék.

Rakovszky elnök kijelentette, hogy a magyar képviselőház meg fogja találni az utat, mely a tanácskozási rend szabadságának megővésére fog vezetni.

Az indemnitási vitában Petrovits Iván román, utána Tuskán Gergely, majd Cerovac István és Modrusán Gusztáv vett részt.

A zárszámadási bizottság ülése. A képviselőház zárszámadási bizottsága tegnapelőtt esti ülésében tárgyalta az 1905-ik évi zárszámadásokat, amelyen foglalkoztak Perczel Dezső és György Endre törvényellenes nyugdíjáról is s ezzel kapcsolatban elhatározták, hogy olyan országos határozat meghozatalát provokálják, mely lehetetlenné teszi jövőben az ilyen számadásokat. A Fejérváry-kormány vád alá helye-

zésének kérdése is szóba került s itt Wekerle Sándor miniszterelnök kijelentette, hogy a vád alá helyezést kabinetkérdéssé teszi, miután annak idején a királlyal ilyen értelemben történt megállapodás.

Vajda Sándor és Potocsnyák mentelmi ügye. A képviselőház mentelmi bizottsága tegnapelőtt foglalkozott Vajda és Potocsnyák orsz. képviselők ismert mentelmi ügyével. A bizottság kimondotta, hogy Vajda Sándor mentelmi joga meg van sértve. Indítványt fog tenni a bizottság a Háznak, hogy a jogsérelem felett helytelenítését fejezze ki. Az elégtételt nem Vajdának, hanem magának a képviselőháznak véli megadandónak. Potocsnyák ügyében a bizottság javasolni fogja, hogy a Ház 30 napra rekeszse ki üléseiről az ismételt engedetlenkedő képviselőt. A bizottság ezenkívül még Török Ferenc, Hoffmann Ottó, Benedek János, Horváth József, ifj. Madarász József, Nagy György és Ivánka Milán kisebb jelentőségű ügyekben is határozott.

Lukács László mandátuma. A belényesi választók panasz útján kérték Lukács László mandátumának megsemmisítését. Ezzel a panasszal tegnapelőtt foglalkozott először a IV. bíráló bizottság. A bizottság előadónak Németh Imrét választotta meg és a panasz érdemleges tárgyalását november hó 14-én délután fél öt órakor tartandó ülésre tűzte ki, miről Lukács Lászlót is értesítették.

Pártértekezlet Ujverbászon.

Ujverbász, nov. 7.

Az ujverbázi választókerület függetlenségi és 48-as pártjának *párttanácsa* Ujverbászon a Rumpf-féle vendéglőben vasárnap délután fél 4 órakor bizalmas értekezletet tartott. Az értekezletet dr. Rényi József topolyai orvos a függetlenségi és 48-as pártelnök hívta össze, melyen a választókerülethez tartozó községbeli pártok kiküldöttei szép számban jelentek meg.

A választók meleg ovációban részesítették a bizalmas értekezleten szintén megjelent dr. Baloghy Ernő országgyűlési képviselőt, aki tájékoztatta megbízóit a politikai

helyzetről és velük a megyei törvényhatósági bizottsági tagválasztások ügyében tárgyalt.

Az értekezlet első sorban dr. *Thausz* Fülöpnek, aki a kerület helyettes pártelnöki tisztéről szeghegyi jegyzővé történt megválasztása következtében lemondott — viselt tisztében kifejtett lelkiismeretes és buzgó működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott és helyébe dr. *Ott* Ferenc kulai pártelnököt, a pártjegyzői állásra pedig *Bodrogh* Imrét egyhangulag megválasztotta.

Dr. *Baloghy* Ernő a politikai helyzetet ismertette. Kifejtette, hogy a közjogi vívmányok nemesak papirosvívmányok; a pénzügyi mérleg sem olyan kedvezőtlen, mint a milyennek azt a tájékozatlanok tartják. A kiegyezés *jobb*, mint a hire. Belátja, hogy a kedvezőbb kiegyezés nekünk sokkal kedvezőbb lett volna, de jobbat kötni — sajnos — nem sikerült.

Sulyosnak mondotta a 2% kvótaemelés, de ez is csak politikai szempontból az, mivel az ebből eredő *néhány millió koronát* a kormány a szeszdó emeléséből fogja fedezni, így ezt csak a dúsgazdagok és részegesek fogják megfizetni; a józanéletű polgárság adóterheit a föld- és jövedelmi adó jelentékeny leszállításával lényegesen csökkenteni fogják. — A kvótakérdésnél nem szabad engedni, hogy pártszakadás álljon elő, mivel osztrák ellenségeink éppen azért erőltették a kvótaemelés, hogy ennek megszavaztatásával a függetlenségi és 48-as párt kebelében fennálló békét megbolygassák és a pártot lejártni segítsék. Ma már azt az egész vonalon belátták és éppen ezért ellenségeink öröme korai volt.

A magyar nemzeti jegybanknak 1910-ben leendő felállítását mint a sulyos kvótaemelés egyedüli ellenértékét követelni kell; ebben a kérdésben nem ismer tréfát, mert ha azt tudná, hogy a bankot előkészítő parlamenti bizottság a fellítés előmunkálataihoz nem komolyan lát hozzá, a következményeket levonja és — bár hiszi, hogy erre szükség nem lesz — a pártot is kész elhagyni. Dr. Baloghyt választói hatalmasan megélejtették.

Az értekezlet egyhangulag elfogadta az előterjesztett határozati javaslatot, mely sze-

gulatok embere. Egy ideig belebámult a fantasztikus lángképekbe és amikor látta, hogy onnét is az ő fekete asszonya ingerkedik felé, eloltotta a lángot és kinyitotta ablakát:

— Majd segíték én ezen! . . .

A koromsötét éjszakából fehéren szikráztak az ezüst csillagok és lázas vére nem megint a Dobóné két szemével találkozik messze-messze, túl a Göncöl mögött?

Érezte, hogy láza van. Az ereiben szárgulva kering a vére, az agyában meg összehúzó, hogy egyszerre a szívébe fusson minden csepp.

A nyári szagokkal ingerlő hívást hall odakintől megtévesztett füle, és ő konok daccal bizonykodik újra:

— Majd segíték én ezen! . . .

Az asszony lelke pedig egyre jobban ur lesz fölötte. Puha kezét érzi a homlokán, forró lehelete az arcába csap, suhog a ruhája selyme és a szeme parancsoló pillantásának nem lehet ellenállni.

Kovács Aladár feltépi a mellén a ruhát és egy hőmérőt dug a hóna alá. A két kezét fejére szorítja és úgy mondja nyögve, sóhajtva:

— Apage! . . . apage!

II.

Félhomály. A lámpa halvány lila ernyője megszüri a mérsékelt fényt és úgy esik a pamlagon heverésző asszonyra.

Maga van, így hát mit sem bántja, ha a pongyolája itt-ott félrecsuszlik, összegyűrődik, de úgy sem törődnek magával. A szeme elréved a félhomályba és míg a kezében apró zsebkendőt szorongat, a mellét bánatos sóhaj emeli.

— Nem jött el! . . . ma sem jött el! . . .

De nem ez a baj, hanem az, hogy érzi a lelkében, hogy bolnap sem fog eljönni . . . soha többé . . .

És amikor látta, hogy a férfi erősebb mint ő, kárhoztatta magát, a mért olyan kegyetlen volt Kovács Aladárhoz.

Szereti, és hogy kacér tréfát ütött vele, ime: ez a bűnhődés, mert hogy az érzésekkel nem szabad játszani.

Ujra, meg újra visszagondolt az utolsó találkozásukra és kénytelen volt igazat adni mindenkiben a férfinak.

Akkor is ilyen félhomály volt, akkor is

ez a pongyola volt rajta. De a ruha ráncai kívánatos titokzatossággal folyták körül a testét és a míg a férfi szemeiben vágyakozó odaadás lobogott, ő okos számításal mosolygott ingerkedve a szemébe.

Kovács Aladár a kezét fogta.

— Nézze, édes, ne kacérkodjék velem! . . . Nem vagyok a szavak, nem a holdvilágos regényesség embere, mondja meg nyíltan, becsületesen, hogy szeret és legyen az enyém!

A hangja igaz melegtől remegett és az asszony szívéhez talált, amely kéjelgett a boldogságtól, hogy a nagy tudós, a kiváló ember itt térdel a lábainál, az a férfi, aki után ő is olyan sóvárogva vágyakozott.

De nem lett volna asszony, ha akkor őszinte érzéssel a karjaiba borul.

Azt mondta neki:

— Ma még fiatal, maga, Kovács . . . fiatal és üde vagyok én is és maga bizony ma sem egészen az enyém barátom . . . Mi lesz, ha én megöregszem, ha megcsunylak?! Nekem egész ember kell, Kovács! . . . én úgy akarom és nem hiszem, hogy megtud-

int: képviselőjének állásfoglalását helyesli és neki bizalmat szavaz; abban az esetben, ha a magyar nemzeti bank felállítása netán elodáztatnék, a párt képviselőjével együtt ellenzékbe megy.

A hozott határozatokról dr. *Wekerle* Sándor miniszterelnököt és *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi m. kir. minisztert, mint az országos függetlenségi és 48-as párt elnökét, valamint *Fernbach* Károly főispánt táviratban értesítették.

Ezek után a megüresült megyebizottsági tagállásokra ejtették meg a párt hivatalos jelöléseit. **S**

H i r e k .

Kitüntetés. A király a földmivélségi miniszter előterjesztésére Eberhardt József szabadkai állatorvosnak a főállatorvosi címet adományozta.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Reiter Rezső nagyikikindai törvényszéki jegyzőt a topolyai járásbíróvá albíróvá nevezte ki.

Kinevezés. A szegedi ítélőtábla elnöke *Csorba* Sándor végzett jogászt, kecskeméti lakost az újvidéki törvényszékhez díjas joggyakornokká nevezte ki.

Tanügyi kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Finta* Viktória okleveles tanítónőt a sajkásgyörgyei állami elemi népiskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

Iskolalátogatás. *Zundl* Péter kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő hétfő óta Zomborban tartózkodik. A főtanfelügyelő sorra meglátogatja a róm. kath. elemi népiskolákat és az iskolánézők vezetését alatt álló leányiskolát. *Zundl* Péter e hét végéig marad Zomborban.

Egyházmegyei hírek. *Raile* Károly megbízott a kulai plébánia ideiglenes vezetésével. — *Steiner* Mártont Bácsóvárosra tanítónak kinevezték.

Belügyminiszteri határozat. A belügyminiszter egy elvi jelentőségű határozatot kibocsátott, amelyben elrendeli, hogy a veszett eb által megmárt egyéneket ezentúl a munkásbiztosító pénztár terhére gyógykezelik.

Gyászír. *Pekánovits* Vince ügyvédjelölt e hó 4-én életének 34-ik évében Zomborban elhunyt. A megboldogult hült tetemét szerdán délután négy órakor nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

nék féni hatalmas versenytársammal: Minerva istenasszonnyal . . .

És amíg a tudós pillantása egyre jobban elborult e beszédre, az asszony szemében szikrázva ragyogott a kacérság démona.

Igazi, bűnre csábító, tüzesvérű asszony volt és amilyen hideg most a halványlila szoba, olyan forró volt akkoriban a szerelmüktől, a vágyakozásuktól.

Kovács Aladár megfogta a kezét, Dobóné meg félig lehunyta a szemét és mint egy nemes ragadozó, izgatottan várta, hogy mi lesz.

És nem lett semmi. Kovács nagyon szerelmes volt és végtelenül tisztelte az asszonyt, akit szeretett . . . Nagyon komolyan és nagyon szomorúan szorította meg a kezét.

— Ne mosolyogjon Ilka! . . . ne szabjon semmi föltételt! . . . Jöjjön és boldog lesz . . . engem is boldoggá tesz . . .

Őszinte, férfias, bátor szavak voltak, amelyekre majdnem a nyakába hullt az asszony, de azt akarta, hogy az övé maradjon az utolsó szó.

Már nem fenegyerekek.

Kellemetlen, mikor esti pillék okvetlenkednek az igazság mécsé körül s agyonpörkölődésük kockázatásával ideoda röpködve akarják felfogni csillogó szárnyacskáikkal a világosságot. De ha pár napi távollét után szállongó pillék helyett otromba hernyót lát az ember a mécs körül terpeszkedni, mely bűzös váladékkal igyekszik a világosság forrásától elriasztani az embereket, az undorító, undok látvány. Ime a fenegyerekek vajadásának szüleménye: egy neveletlen fickó, ki azt gondolja — ha ugyan gondolkodik —, hogy jó Gutenberg vásott vargainasok nyelvöltögetéseinek s egyéb csufondároskodásainak megörökítésére találta fel a betűt.

Az ilyen piszkolódó kamaszokat azonban nem szóra érdemesíti az ember, hanem olyan valamire legföllebb, ami szintén a szavak csatornáján keresztül tör a napvilágra. Annál csodálatosabb, hogy a Bácsmezei Függetlenség az íróasztala mellé ülteti. Mi még a polémiaiban sem kérünk belőle. Álljuk ajánlatunkat a tisztességtudó lappal, de nevésséges szómérést nem folytatunk mosdatlan száju, durva inasokkal. Ez utolsó szavunk.

Weigelsberg Leó emlékezete.

Az Otthon Irók és Hirlapírók Köre tegnapelőtt tartott választmányi ülést Weigelsberg Leónak szentelte. A szerencsétlen veget ért szerkesztőt Rákosi Jenő, a kör elnöke gyönyörű beszéddel parentálta el. A beszédet a kör jegyzőkönyvébe iktatta és elhatározta, hogy az elhunyt özvegyéhez és fiához részvét-iratot intéz.

Az új huszkoronás. Azt hiszi a szegény ember, hogy csak neki vannak pénzügyi bajai, holott az állam jelenti újra, meg újra, hogy ő sincs megelégedve pénzügyi helyzetével. Mert különben mért történnék meg, hogy 1908. május elsején harmincemillió koronaértékben új huszkoronás bankjegyek jelennek meg. A régi nem jó. Vagy kevés van belőlük, vagy pedig a meglevőket kitűnően utánozzák és hamisítják. Az új pénz papirosa vastagabb lesz s előállítására egy új pénznyomógépet használnak. Az új huszkoronások a mainál kisebbek lesznek és a színök lilás.

— Hiszek magának, Aladár . . . és tudom, mivel tartozom érte . . . Nem akarok könnyelműen válaszolni . . . jöjjön és mondja el mindezt — holnap . . .

És amíg ezt mondta, bizonyos volt benne, hogy bucsuzónál megöleli és nem vár se holnapot, se mást, hanem erővel veszi el az ajkáról a választ . . . a férfi pedig azt értette, hogy gyöngéden, finoman elutasítja, mert neki komoly és erős férj lenne, aki mellett nem játszhatná az ő apró szerelmi csatáit, mint első férje életében . . .

Azt mondta rá, hogy eljön, de már akkor érezte Dobóné, hogy elvesztett valamit . . . sokat . . . mindent! . . .

És nem jött, sem holnap, sem holnapután és csaknem két hete, hogy egyre varakozva vonaglik szobájában a szép asszony, reményteljesen varakozva, amelynek vége azonban rendesen egy lemondó sóhaj:

— Nem jött! . . . ma sem jött! . . .

(Folyt. köv.)

Városi közgyűlés. Zombor szab.

kir. város törvényhatósági bizottsága 1907. évi november hó 11-én délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. A m. kir. igazságügyminiszternek intézvénye a városban emelendő törvénykezési épület tárgyában. 3. A városi állandó bírálo választmány jelentése, mellyel a jövő évi legtöbb adót fizető városi bizottsági tagok névjegyzékét bemutatja. 3. A város polgármesterének előterjesztése a folyó év végével kilépő választott bizottsági tagok helyeinek betöltése iránt. 4. A városi tanács jelentése özv. Hameder Károlyné Szt. János utcai leégett háza telkének megszerzése tárgyában. 5. A városi tanács jelentése a város fuvarszükségletének biztosítása iránt megtartott árlejtés eredménye tárgyában. 6. A városi tanács jelentése egy a színházban szükségelt tűzifecskendőnek beszerzéséről felvett alku-egyezményi jegyzőkönyv tárgyában. 7. A kiküldött bizottság jelentése a tűzoltó szolgálat kérdésének rendezése tárgyában. 8. Piringer Gyula közbizományi szolgáló kérvénye nyugdíjaztatása iránt.

A zsablyai telekkönyv. Zsablya községében széleskörű mozgalom indult meg, hogy az ottani járásbíróság a telekkönyvi hatósággal felruháztassék, illetve, hogy a telekkönyvet Titelből Zsablyára áttegyék. A község tekintélyesebb polgársága november hó 4-én küldöttséggel tiszteltet Nikolics Endre községi jegyző vezetésével dr. Széchenyi Tamás főszolgabírónál, aki a küldöttségnek komoly ígéretet tett, hogy mindent el fog követni, hogy a község évtizedek óta táplált eme kívánsága teljesedésbe menjen. Ígéretet tett, hogy kormányköröknél, a megyenél és a községeknél el fog járni, hogy most már ha áldozatok árán is a telekkönyv Zsablyára tétessék át. A küldöttség innen Gábris Endre járásbíróhoz ment tisztelgenni, aki nagy alaposággal megvilágította a helyzetet, feltüntetve azokat a nehézségeket, melyeket le kell küzdeni, kijelentvén a maga részéről, hogy szinte kizártnak tartja azt, hogy ha a kellő lépéseket megteszi Zsablya községe, az eredmény elmaradjon.

A hideg. Mindenki várta, mégis hirtelen jött. Mindenki meguntta már a meleget és most, hogy megfújja a hideg szél arcunkat, kedvetlenül, felve és fázva fogadjuk. Pedig hát illő volt, hogy a vén Időjárás meggondolja magát és a novemberi hideget a naptár papírjáról a földre varázsolja. Neki mindenesetre könnyebb volt ez, mint lesz nekünk elővarázsolni a régi meleg holmikát, kit a szüestől, kit a — zálogházból. Szerencse, hogy még hónap elejére jött meg a hideg és így teli zsebekkel találkozott. Ennek köszönhető, hogy a téli kabátok hamarosan megjelentek az aszfaltokon, a kályhák pedig gyorsan fogyaszthatják a fát és szenet. Ezek után már csak a rég nem látott hót, a fehér, vastag hólepel várjuk mi és velünk együtt az egész gazdaközönség, amely már fázott attól, hogy nem lesz oka fázni.

Gondnokság. A szabadkai kir. törvényszék Gyöngyösi Balint bajai lakost elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

Árverés. A 6. honvéd gyalogezrednél 1908. év folyamán hasznavehetlenné váló ruházat és felszerelési cikkek értékesítése céljából folyó hó 18-án d. e. 10 órakor Szabadkán, említett ezred kezelőtiszt irodában, nyilvános árlejtés fog tartatni. A feltételek a helybeli honvédszázalójnál bármikor megtekinthetők.

A házalás szabályozása. A ma is érvényben levő házalási pátens hatálya a kiegyezési javaslatok parlamenti elfogadásával megszűnik és a kormány új házalási szabályról fog gondoskodni. A belügyminiszter leiratot intézett Zombor városához, melyben az új rendelet elkészítéséhez javaslatot kér.

Elfogott tolvaj. A szabadkai rendőrség a napokban letartóztatta Mészáros István foglalkozás nélküli egyént, akit a bajai rendőrség lopás büntette miatt már régen körözött. Az elesipett tolvajt átszállították a bajai járásbírószághoz.

A közös konyha. Itt is beigazolódott, hogy minden kezdet nehéz. Az első napokban még nem funkcionált úgy, mint kellene. Nem csoda. Sem a vezetőségtől, sem a személyzettől nem lehet kivánni, hogy a nagy gépezetnek minden csinja-binjával egyszerre teljesen tisztában legyenek. Nevelte a bajt a felszerelés hiányossága, a sütők rossz működése s a gondnok lemondása is. Nem helyeselhetjük, hogy a kezdetleges fogatkozásokkal szemben némelyek annyira türelmetlenek, holott az utolsó közgyűlés is utalt a hiányokra és tökéletlenségekre.

Az erős kritika csak szakemberekkel szemben volna helyén. Örvideni kell, hogy az elnökség és a választmány e rengeteg munkát a köz érdekében vállalta, még pedig — s ezt nem szabad elfeledni — csak nagy unszólásra vállalta. A tapasztalás majd rendbe hoz mindent. Az utolsó két nap pl. már kifogástalan módon működött a konyha. A találással délben háromnegyed, este fél óra alatt végzett s az ételek is mennyiség és minőség tekintetében már elfogadhatók, sőt jók voltak. Mi bizzunk hozzá, hogy az intézmény be fog válni, csak legyenek a tagok méltányosak ítéletükben és követeléseikben.

Bizottsági ülések. Zombor szab. kir. város jogügyi bizottsága holnap délután fél 4 órakor, a gazdasági és pénzügyi bizottság pedig délután 4 órakor ülést tart. — **Tárgyak:** 1. A kiküldött bizottság jelentése a tüzoltó szolgálati kérdésének rendezése tárgyában. 2. A városi tanács jelentése öv. Haméder Károlyné Szt. János-utcai leégett háza telkének megszerzése tárgyában. 3. A városi tanács jelentése a város fuvarszükségletének biztosítása iránt megtartott árlejtés eredménye tárgyában.

Eljegyzés. Gyelmis Máté magy. kir. honvédörmmester jegyet váltott Szumetz Juliskával, Szumetz József nyug. állományu m. kir. honvéd fegyvermester leányával Szabadkán.

Gondnokság. Farkas Károly kulai kir. járásbírósi irnokot elmeháborodottsága miatt a zombori kir. törvényszék gondnokság alá helyezte.

Öngyilkos gazda. Szehn János regőcei gazda szokása szerint kora reggel felkelt és elment hazulról. Felesége, ki azt hitte, hogy fiával a szőlőbe kocsizott ki, egy óra múlva felment a padlásra tengeriért, hogy a disznókat megetesse. De nagy rémületére az urát látta ott kötélen lógni, felakasztva egy gerendára. Szehnné ijedtében összeesett és eszméletét elvesztette. Midőn felocsudott, segítségért kiáltott, de a segítség már későn jött, mert az elősiető orvos, már csak a halált állapíthatta meg. A holttesten semmiféle külső erőszak nyoma nem látható. Öngyilkosságának okát nem tudják.

Megzavarodott az elméje. Kátyon — mint ottani tudósítónk írja — Leonhardt Ferenc fiatal földműves elméje hirtelen megzavarodott. A csak nemrég nősült derék fiatal emberen az örütség jelei akképen mutatkoztak, hogy embergyűlöletében senkit sem hagy békén a házában s egyre azt hajtogatja, hogy egy rokona megmérgezte.

Aki egyedül szeret mulatni. Szekeres Gergely és Hadnagy Tamás szabadkai napszámások megegyeztek, hogy közös költségre görbe napot csinálnak. Már néhány korcsmát bejártak esteig, amikor Hadnagy már kifogyott a költő pénzből, de a fizetéseknél meggyőződött arról, hogy Szekeres erszénye még tele van ezüst pénzzel. Előbb alkudni kezdett vele, hogy most már ő fedezze a multság költségeit s mikor erre Szekeres nem volt hajlandó, a mulatni vágyó Hadnagy erőszakot alkalmazott és társának 15 koronáját megkaparítva, magára hagyta s most már szólóban mulatott, míg a pénzben tartott. A károsult Szekeres feljelentésére a rendőrség a bünygyi eljárást megindította.

Színház.

Jön a színház évadja. Utcaszerte hirdetik a papirosfecskek, a falragaszok közeldétét. F. hó 12-én nyílik meg újra Tália

temploma s bevonulnak papjai és papnői Polgár Károly igazgató vezetése alatt. Vanak közöttük régi jó ismerőseink, de többeket, kiket szerettünk, hasztalan keressük a hosszú névsorozatban. Ismeretlenek foglalták el helyüket. Az előleges értesítés dicséri őket s mi elhiszük előlegbe. Különbö pedig majd meglátjuk.

A társulat tagjai ime ezek. Műszaki személyzet: Polgár Károly igazgató, főrendező; Leövey József bérletgyűjtő titkár; Gyulai Zsiga ügyvezető titkár; Gáthi Kálmán, Gózon Béla, Remete Géza rendezők; Kovács Miksa karnagy; Walter Rezső zenekar-igazgató; Iván Sándor corepetitor; Poprádi Károly sugó; Fekete Adolf ügyelő; Nagy Iván ellenőr és gazda; Birling Irén pénztárosnő; Király Péter könyvtárnok; Fizes Ferenc főszabó; Schmidt Lenárd szabó és ruhatárnok két segéddel; Utassy Tivadarné kellékes két segéddel; Gaál Sándor díszmester két segéddel; Marinovics Kálmán szereposztó. Makra György színházi fodrász. — Működő személyzet: Polgár Károly bonvivánt, énekes komikus. Telekán Valér opera, operette tenor énekes. Gózon Gyula operette énekes, siheder. Remete Géza énekes bonvivánt. Gyulai Zsiga jellem, társalgási. Gáthi Kálmán opera és operette bariton énekes. Gózon Béla, hősszerelmes, énekes bonvivánt. Heltai Hugó, operette buffo komikus. Csolnakosy Gyula, opera és operette bass-buffo. Kaposy Józsa, opera-szoubrette és operette koloratur primadonna. Révész Ilona operette szoubrette primadonna. Csanádi Irma, opera és operette alt énekesnő. Dulich Mariska, naiva. Hidvégi Margit, operette énekesnő és társalgási. Bresznay Anna, anya, társalgási. Jászai Olga, hősnő, szalon színésznő. Papp Ilonka, drámai szende, társalgási. Kárpáthi Kata, operette és vigitéki komika. Csolnakosy Gyulané és Pálfi Margit segédszínésznők és táncosnők. Anday Károly, Kerekes Jenő, Solymossy Sándor, Szabadkay Miklós, Iván Sándor, Kabos Imre, Marosi Henrik, Fekete Adolf, Utassy Tivadar segédszínészek, kardalokok. Verth Erzsébet, Havas Irén, Havas Aranka, Ujházy Margit, E. Varró Erzsébet, Pálfi Margit, Hegedüs Böske, Lőrinczy Aranka, segédszínésznők, kardaloknők. Kárpáthy Erzsike, Ivánovics Böske, Utassy Rózsika, Utassy Irma, Utassy Bandi, Utassy Pisti, gyermek szereplők. Zenekar: Walter Frigyes I. prim. hegedű. Bermel Miklós prim. hegedű. Demek Ferenc II-od hegedűs. Hora Sándor brácsa. Langer Pinkus kishógó. Strohmayr Rudolf nagybógó. Vörös László klarinettó. Ringel Hugó flótás. Sloupe János I. kürtös. Tandelli Gidó II. kürtös. Mayer Emil Typáni stb.

A hét műsora:

Kedden, 12-én: Bérlet 1. szám: **Tolvaj**, szimf. (Ujdonság.)
Szerdán, 13-án: **Vig özvegy**.
Csütörtökön, 14-én: **Don Caesar**, operette.
Pénteken, 15-én: **Nászinduló**, ujdonság.

HIRDETÉSEK.

Olcsó tűzifa.

Mészégetők és téglagyárok figyelmébe!

1 wagon 100 méter, körülbelül 6 erdei öl éger hasáb	á 132 K
1 wagon 100 méter, körülbelül 6 erdei öl éger rönk	á 108 K

ab vasútállomás: **Orahovica** (Szlavónia)

Megrendelhető: **Machmer János**
földbirtokosnál, puszta Rastovac.
U. p. Orahovica. 3-2

4681/1907. szám.

Szálloda bérbeadás.

Bács-Bodrog megye zentai járásban levő Ada község tulajdonát képező a főtéren fekvő „**Erzsébet**” szálloda nagyvendéglő a hozzátartozó „Depó” helyiséggel együtt 1908. évi április hó 24-től 5 egymástutáni évre, vagyis 1913. évi április hó 24-ig, **folyó évi november hó 14-én** nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek hasznbérbe adatik.

A nagyvendéglő áll: a nagy kávéházi teremből, egy nagy ebédlő, egy kártyázó szoba, az udvarra nyíló vendéglői és eseléd lakosztályból, konyha és 2 éléskamrából, pincék és elkülönített udvarral, egy jégverem fedett tekepálya kerttel, külön mosókonyha, sütőszoba, egy nagy és egy kisebb istálló, egy oszlopos és egy épített kocsiszimmel felszerelve. Az emeleti részen van: egy diszterem, 4 mellék kisterem, 12 vendégszoba.

Kikialtási ár 6000 korona.

Bánatpénz fejében a kikialtási árnak 10%-a készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban az árverés kezdete előtt a bíró kezébe teendő le. A bérlet tartozik 1/2 (fél) évi bérleti összeget, melybe a bánatpénz is be tudatni fog, biztosíték fejében befizetni, mely összeg az utolsó évnegyedi részlet fizetése alkalmával nyer elszámolást.

Utóajánlat nem fogadtatik el. A képviselőtestület fenntartja versenyzők között szabad választási jogát.

A bérleti összeg negyedévi előleges részletekben fizetendő a házipénztárba.

Egyéb feltételek a közleg. jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Adán, 1907. évi október hó 23-án.

Király Lajos, **Wolf József,**
jegyző. 2-1 bíró.

Gernhardt és Ivánovitsné

hangszerkészítők

Zombor, Zrínyi-utca 2. szám.

Mindennemű hangszerjavítások olcsón és pontosan javíttatnak, mindennemű hangszer és húrok kaphatók. 3-2

Arlejtési hirdetmény.

Alulírott érs. urad. igazgatóság a csávolyi róm. kath. templom, plébánia és melléképület 6752 kor. 67 fillerre előirányzott kijavításait zárt írásbeli ajánlatok alapján az igazgatóság hivatalos helyiségében **1907. november hó 18-án** hétfőn tartandó nyilvános árlejtésen fogja biztosítani.

A vállalkozók a terveket, a feltételeket és a költségvetéseket Csávolyon a róm. kath. plébánián, valamint Kalocsán az urad. mérnöki hivatalban tekinthetik meg.

Csak azoknak zárt írásbeli ajánlatát veszi az igazgatóság tekintetbe, akik 340 korona bánatpénzt tesznek le és annak borítékára „Ajánlat a csávolyi kegyuri épületekre” felírást alkalmaznak és bent kijelentik, hogy a feltételeket ismerik és a beajánlott összeget számmal és szóval is kiírják.

Kalocsán, 1907. október hó 20-án.

Érs. urad. Igazgatóság.

3227/1907. szám.

Hirdetmény.

Csonoplya község előljárósága ezenel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező — tenyészigazolványal bíró — 2 drb nyugoti faj bika 1907. évi november hó 11-en délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen Csonoplya községházánál el fog adatni.

Csonoplya, 1907. november 4-én.
Patacsics Dániel, **Kopping Adám,**
 s. jegyző. bíró.

5945/kg. 1907. sz.

Hirdetmény.

Topolya község részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az 1883. évi XX. t. c. 3. §. értelmében Topolya község mint erkölcsi testületet illető vadászati jog a község 17285 kat. hold területű határán 1908. január hó 1-ső napjától 1913. évi december hó 31-ig bezárólag, vagyis 6 évre Topolya községházánál **1907. évi november hó 18-án d. e. 10 órakor** nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek bérbe adatik.

Árverési feltételek:

1. Topolya község 17285 kat. hold területe bérösszegének kikiáltási ára 600 azaz hatszáz korona.

Az árverezni szándékozók a kikiáltási ár 10%-át az árverés megkezdése előtt a községi pénztárnok kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

2. Az árverésben csak a vadászjeggyel bírók vehetnek részt.

3. A bérlet ideje 6 év, vagyis 1908. évi január hó 1. napjától 1913. évi december hó 31-ig.

4. Bérlet alól kivételt képeznek Emőd és Újpuszta, azonkívül mindazon területek, melyek az 1883. évi XX. t. c. 2. és 3. §-ban előirt kellekeknek megfelelnek és tulajdonosaik a vadászati jog gyakorlására egyesülnek.

5. Bérleti összeg felvévenként előre fizetendő készpénzben, hátralék után 5% kamat fizetendő.

6. A bérlőre a bérlet azonnal kötelező, a községre a képviselőtestület és illetve az alispáni jóváhagyás feltétele mellett.

7. Adó és helyegköltségeket a bérlő fizeti.
 Topolya, 1907. évi október hó 15-én.

Jedlicska Mihály, **Fekete István,**
 jegyző. 2-2 bíró.

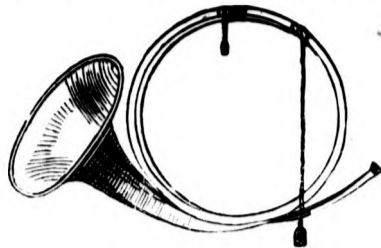
A Kossuth Lajos-utcán létezett **Beck Gábor Géza-féle** üzlethez tartozott árukat **1907. november 1-én** völgy-utcai saját házamba szállítottam és ott fogom ezentul kicsiben **jutányos áron eladni.**

Midőn ezt a vevő nagyközönség tudomására hoznám, kérem becses látogatását.

2-2 **Sztojsits Pál.**

Üzlet átvételi jelentés.

Van szerencsém Zombor sz. kir. város és Bács-Bodrog megye nagyérdemű közönségének, valamint a kereskedelmi utazó urak szives tudomására hozni, hogy a zombori

„Vadászkürt“ szálloda
összes helyiségeit,
 a folyó évi november hó 1-én a
 Bergmann Adolf eddigi bérlő ur-
 tól minden tartozékaival együtt **átvettem.**

Iparkodni fogok, hogy bizalmukat — mellyel t. elődömet kitüntetni méltóztattak — pontos és előzékeny kiszolgálás által a magam részére is biztosítsam.

Midőn a t. c. közönség jóindulatába és pártfogásába magamat ajánlom, kérem egyuttal, hogy nagybecsű támogatásukban részesíteni méltóztassanak.

Mely kérésem után maradtam hazafias tisztelettel

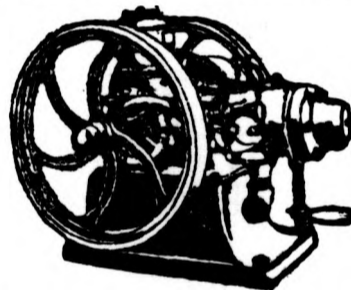
Zombor, 1907. november 2.

Récsei Gusztáv,
 a „Vadászkürt“ szálloda bérlője.

Eredeti svéd gyártmányu BOLINDERS NYERSOLAJMOTOROK és NYERSOLAJLOKOMOBILOK

RUNDLÖF SZABADALMA!

Ezernél
 több
 üzemben!

Ezernél
 több
 üzemben!

Üzemük a létező legolcsóbb, legmegbízhatóbb.

Szerkezetük szabatos, könnyen érthető, könnyen hozzáférhető, — a por elől védve van. Kezeléshez nem kell gépész. Megindítás után nem kell felügyelet. Pénzügyőri felügyelet nincsen — bármely üzemhez és bárhol használhatók. Motorok 3-tól 100 lóerőig és feljebb. — Lokomobilok 5-től 20 lóerőig. Szakszerű felvilágosításokkal, árjegyzékkel, ajánlattal és referenciákkal kívánatra díjmentesen szolgálunk.

SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TARSÁ gépraktár és műszaki iroda
 BUDAPEST, V., Váci-körút 26. — Távirati cím „USZu“ Budapest.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel tudomására adjuk Zombor város nagyközönségének, hogy Zomborban

tűzifa kereskedést

nyitottunk és ezzel kapcsolatosan favágással is vállalatilag foglalkozunk.

Fatelepeink a Felsővárosban a Flórián-utcában a sörházépület átellenében és Cservenka városrészben a Vaspálya-uton a városi kertészlak átellenében (volt Messinger-féle falep) fekszenek, és azokon mindenféle fajú és minőségű tűzelőfát rendes raktári öleken mérsékelt árak mellett árusítunk.

Egyben tudtul adjuk azt is, hogy **motorhajtásra berendezett fűrészelő és faaprító gépünk megérkezett,** — és azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a közönség részére szintén jutányos árban vágott és felaprított fát tarthatunk raktáron és szállítunk kívánsághoz képest házhoz is. Ez esetben a faarak métermázsánként fognak számíttatni.

A mélyen tisztelt közönség támogatásában bizva, készséggel ajánljuk pontos és lelkiismeretes szolgálatainkat.

Zombor, 1907. évi szeptember hó 29-én.

Első Zombori Favágó Vállalat és Tűzifa Kereskedés

294-6-6

Könyv- és könyomdai műintézet.

TELEFONSZÁM : 18.

B Á C S K A

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY KIADÓHIVATALA.

Bittermann Nándor és Fia
Zombor, vármegye palota.

Gyors és pontos kiszolgálás. Méltányos árak.

Folyóiratok, szépirodalmi és szaklapok, tudományos és közgazdasági művek, iskolai értesítők, röpiratok, gyászjelentések, váltók, táblázatok, számlák, levélfejek, névjegyek, eljegyzési és esketési kártyák, sima és dombornyomatu monogrammok, falragaszok, körlevelek, táncvigalmi meghívók, táncrendek, étlapok stb. minden e szakmába vágó munkák magyar, dalmát, szerb és német nyelven készíttetnek

csinos és izléses kiállításban.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

Könyvkötőmunkák

elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.

Községi nyomtatványokból
nagy raktár.